

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena 2 Din
Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 29/L. Poštni predal št. 345. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393

Ljubljana, 24. maja 1934

Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki in povsod drugod 2 dolarja

Štev. 21.
Leto VI

Bizanc — Carigrad — Istanbul

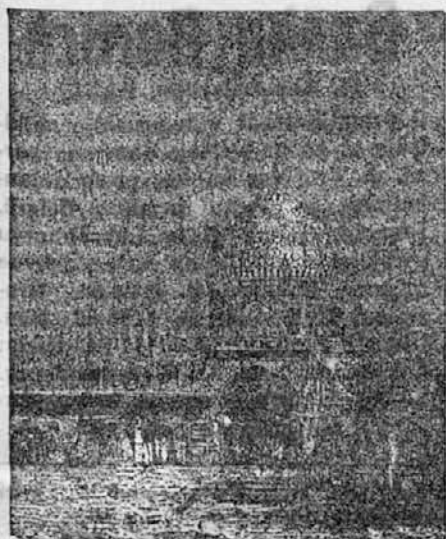
Iz zgodovine nekdanje prestolnice sveta

Dobrih 1600 let je minilo, kar je Konstantin Veliki dal Bizancu, majhnemu mestecu ob volovskem brodu (Bos-por) svoje ime in odločil, da se bo tod, na meji med Evropo in Azijo, odigravala bodoča usoda sveta. Pol-

tični daljnovidnosti odločil za Bizanc. Tam je bilo podnebje zdravo in zemlja plodna, s treh strani so vode obdajale kraj in bi se dala napraviti imenitna pristanišča, ki bi zapirala prehod skozi morsko ožino. Tam bi trgovina z vsemi deli sveta imela svoje najprimernejše središče, tam bi se križali pridelki in izdelki Indije in Arabije s tovari iz Rusije in Nemčije.

Konstantin je sam zabodel svojo sulico tja, kjer so potem postavili mestno obzidje. Kjer je stal njegov šotor (danes Ahmedova mošeja), naj bi se zgradila cesarjeva palača. Milijone in milijone je dal na razpolago, da so dela hitreje napredovala. Ladije so dovažale les iz gozdov ob Črnem morju in marmor iz kamnolomov na Prokonazu. Ni trajalo dolgo, ko je nova prestolnica zrastle iz tal. Konstantin jo je okrasil z vsemi mogčimi umetninami, ki jih je zbral na vseh koncih rimskega cesarstva. Stoletja in stoletja potem so na dan ustanovitve mesta nosili Konstantinov kip v izprevedu po ulicah, da so ga cesarji spoštljivo pozdravljali. Ze sto let po ustanovitvi je imel tedanji Konstantinopolis 8 akveduktov, 5 žitnih skladišč, 162 javnih kopeli, 14 katedral, 4380 hiš in palač in 332 cest in ulic.

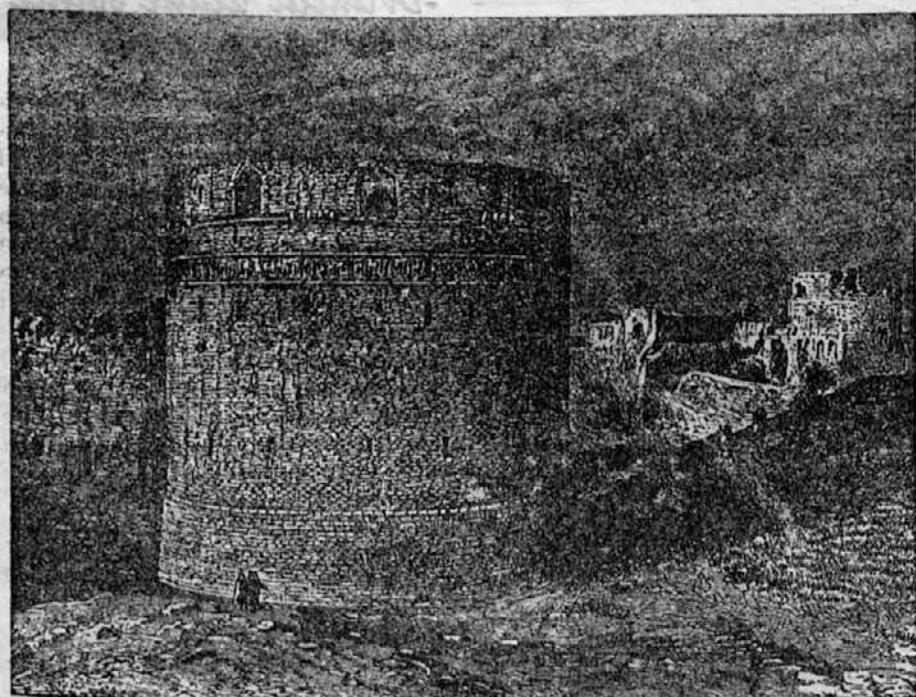
Od ustanovitve Rima še ni bilo mesta, ki bi bilo tako pomembno kakor Konstantinopolis. Njegov obstoj v vseh stiskah prihodnjih stoletij se je zdel ko zgodovinski zakon. V dolgi dobi propadanja je to nepremagljivo, s tremi morji zavarovano, s tremi obzidji obdano mesto zmagovito zavračalo naskoke barbarskih ljudstev, ščitilo bogastvo Azije in staroveško

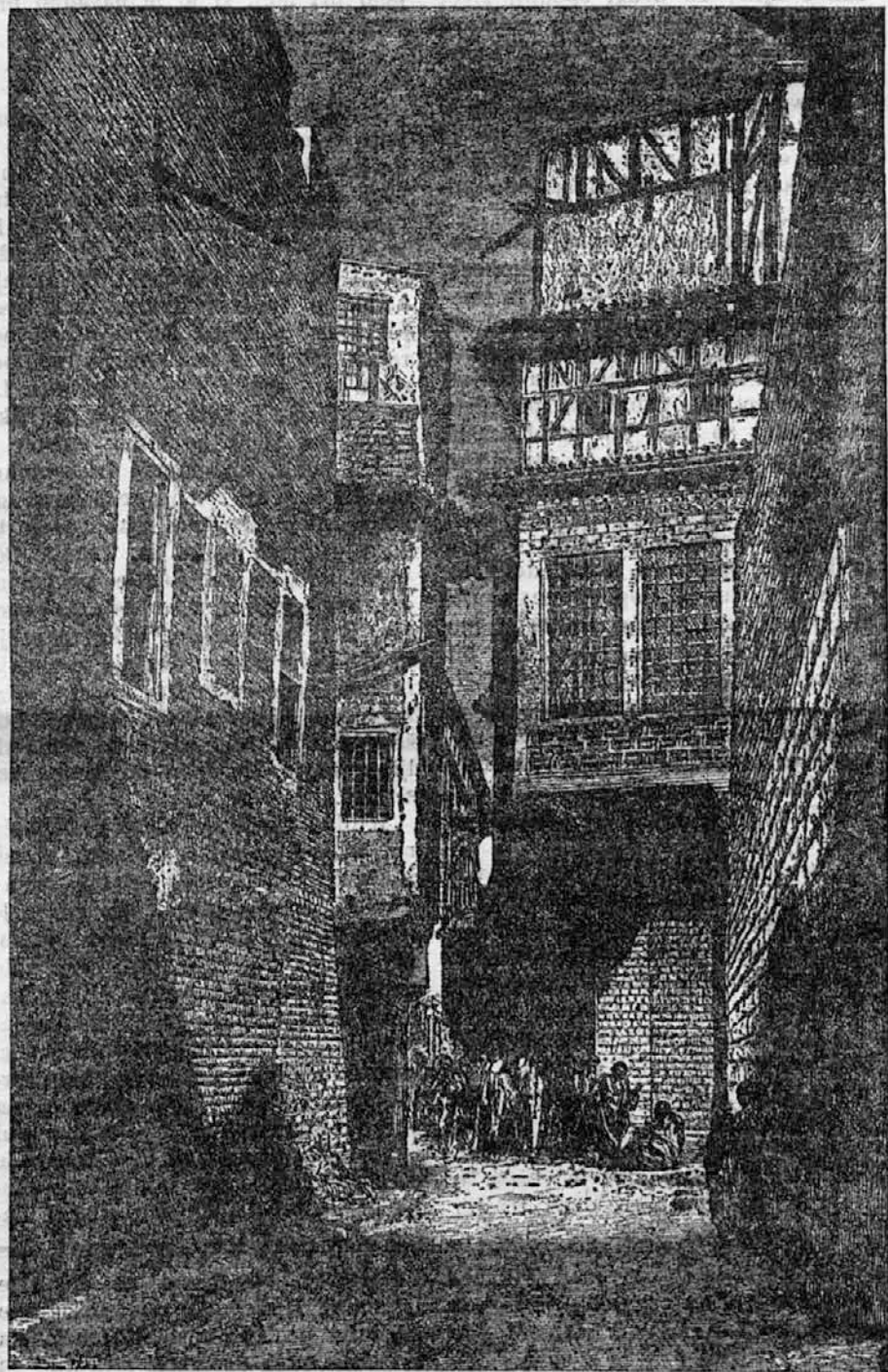
Chadirjeva mošeja v Skutariju, imenujejo jo tudi »mošejo gonjačev oslov«

drugo tisočletje so bila tu vrata, skozi katera je prehajala zdaj zapadna, zdaj vzhodna kultura.

Ze Julij Cezar je hotel, ker je pre-rokovala Sibila, da se bo rimsko go-spodstvo vrnilo v svoje izhodišče (Trojo), kot potomec Eneja prenesti svojo prestolnico v Ilion. Toda šele 350 let pozneje, ko se je rimsko ce-sarstvo popolnoma povzdignilo, se je ta načrt izvedel. Konstantin Veliki je hotel najprej imeti v Aleksandriji svojo novo prestolnico, pozneje v Sar-dici, Thessalonihu (Solunu) in Troji, dokler se ni naposled v svoji poli-

Tako imenovani Omarjev stolp s ostanki vzhodnorimskih utrd

Iz neznane Istambula: Ena izmed nešteti majhnih, ozkih in brezimnih cari-grajskih ulic

kulturo ter vzhodnokrščansko cerkev vse dotlej, dokler ni napočil novi vek, ter tako v miru kakor v vojni obvladalo vevlačno morsko ožino. Da ni bil tedanji Carigrad nič drugega kakor samo branik zapada pred valovi azijskih ljudskih gibanj, bi si že s tem pridobil neizmerno zaslugo. Da niso Italije preplavili Arabci in Nemčije Avari, da so zatorej nemški cesarji mogli imeti svoje državne zbornice v Frankfurtu in Regensburgu in papeži cerkvene zbornice v Lateranu, gre v glavnem zasluga tisočletnemu obstoju vzhodnorimskega cesarstva, ki je naposled sestajalo le še iz Konstantinove prestolnice. Zilavo je bilo to mesto kakor izlepa ne ka-tero, saj je preživelo nešteto držav-

ljanskih vojn in revolucij in zmago-vito prestalo nešteto obleg. Le s svo-jo izredno sposobno diplomacijo se je moglo to mesto ohraniti proti to-likim narodom, ki so pohlepno gle-dali proti njemu. Svetovna zgodovi-na ne pozna bolj junaškega in dalj trajajočega odpora kakšne države.

Tisoč let je to staro mesto dajalo vzhodni zgodovini značaj in ime, ve-zalo antično kulturo s krščanstvom in posredovalo svojo kulturo suženj-skim narodom. Ko je prišlo v oblast mlade turške države, je pa tako re-koč čez noč v drugo dobilo ključo od oblasti nad tremi celinami. Toda zdaj se je v njem izgralo sovražno nasprotje med vzhodom in zapadom do najstrašnejših oblik, kar jih

Od rojstva zaznamovani

Strahotna muhavost prirode: ljudje z dvema životoma, moški z žensko glavo, ljudje s štirimi očmi in brez ušes, ženska z jezikom do vratu in bebec s pol metra dolgim nosom

Laloo se je rodil v Oudhu v Indiji in je bil drugi od štirih otrok. Na desni spredaj, na spodnji polovici njegovega prsnega koša, se je začel spodnji život z nogami nekega drugega moža, s kostmi in mišicami zvezan z njim. Ta drugi spodnji život je imel drobovje, njegove noge so se premikale. Kadar je imel Laloo vročino, so tudi pri parazitu ugotovili zvišanje temperature. Če se je kdo dotaknil parazitovih nog, se je Laloo odzval. Kazali so ga zlasti v Ameriki, kjer je zbujal splošno pozornost.

Luiza Lamartova, znana pod imenom »la dame à quatre jambes«, žena s štirimi nogami, je imela na spodnjem životu prirasel še drugi spodnji trup z dvema zakrnelima nogama. Vzlic temu sta tehtali celih osem kil. Gibati se pa nista mogli, ker so jima bili zgibi zrasli. Če jo je kdo vžigil v parazitske noge, je Luiza začutila bolečino. Pozneje se je na Francoskem, v svoji domovini, poročila in rodila v treh letih dve popolnoma zdravi deklici.

Na Dunaju je popisal znameniti anatom Heschl nekega fanta, ki mu je bilo nekaj več ko 17 let in je bil od srede telesa dvojen. Gornji život je bil nežen in droban kakor pri dvanaestletnem fantku, od srede navzdol se je pa telo nenadoma razširilo zaradi parazitskega prirastka. Vse štiri noge so bile enako dolge in dobro razvite.

Ženski zdravnik Wells je videl neko bolnico, ki je bila takisto od pasu navzdol dvojná, notranji nogi sta pa bili krajši od zunanjih, tako da z njima ni mogla hoditi. Bila je poročena, tudi zanosila je, toda začela je tako hudo bljuvati, da je morala k zdravniku. Otrok ni dobila.

Tri noge je imel Jean Baptista dos Santos. Njegova roditelja in dva brata so bili popolnoma normalni. Med obema nogama mu je visela še tretja, ki je nastala iz dveh zraslih

nog. Ta noga je imela deset prstov, eno pogačico in je bila s hrustanci in kostmi združena z Baptisto. Premikala se ta tretja noga ni, pač je pa občutila toploto in mraz, dotik in bolečine. Ker je bila Baptisti v napoto pri hoji, si jo je navadno privezal k desni nogi.

Dvoglavi ljudje

Morda najtragičnejša med vsemi temi primeri je usoda Edwarda Mordaka, ki si je kot 23letni mladenič vzel življenje. Bil je iz ene najstarejših angleških plemiških rodbin in je živel popolnoma sam zase. Družil se ni niti s svojo družino. Bil je zelo nadarjen, tudi muzikalen, toda svojih sposobnosti ni mogel nikoli porabiti. Obraz je imel lep in tudi postava mu je bila lepo oblikovana. Le na glavi mu je bila prirasla dekliška glava, ne sicer popolna, vendar z vsemi znaki razumnosti in mimike, na oko lepa ko sen in grda ko vrag; kadar se je Mordake jokal, se je ta glava smejala in se mu rogala. Oči tega parazita so sledile pogledom opazovalcev in njegova usta so govorila neslišne besede. Vzlic temu je to bitje Mordaka prebujalo iz spanja in mu šepetalo takšne stvari in izkušnje, kakor bi bil sam peklensček. Ker je bila operacija neizvedljiva, se je Mordake od obupa zastrupil.

William Budd je videl v Bristolu na Angleškem nekega otroka, ki mu je za desnim ušesom prirasla druga, nepopolna glava. Ta glava je imela usta, nos, oči in lastne možgane; ker so bile lobanjske kosti zelo nepopolno razvite, so se dali možgani od zunaj otipati. Trepalnice ta glava ni imela, tudi ne očesnih jamic, tako da so ji oči kakor pri žabi štrlele ven in se je njih roženica na zraku hitro skalila. Na desni strani je imela ta glava tudi uho. Kadar je otrok pil mleko, mu je del tega mleka prišel pri drugih ustih nazaj. Za-

nimivo je, da je prirasla glava sledila sleherni kretnji prave glave; kadar je otrok sesal, je tudi ta glava sesala, kadar je kričal, je odpirala ustnice in oči so gledale v isto smer. Kaj se je z otrokom zgodilo, ni znano.

Neki drugi otrok je imel navpično na glavi, na temenu priraslo drugo glavo, z lastnimi možgani. Kadar je otrok jedel, so se usta prirasle glave slinila. Pri porodu se je babica tako prestrašila, da je spustila otroka na ognjišče, in so ga le s težavo rešili. Ko mu je bilo 4 leta, se je otrok ponesrečil in umrl. Njegov okostnjak hrani londonsko kirurško društvo.

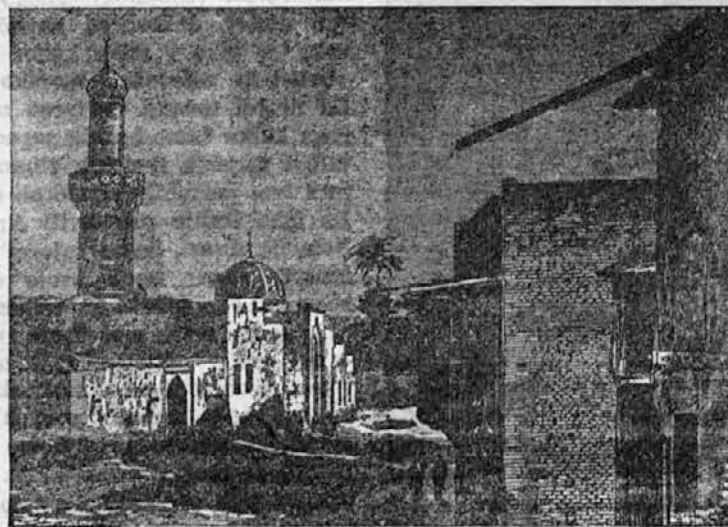
Lazarus Joannes Coloredo se je rodil v Genovi in so ga kazali po vsej Evropi. Ob pasu se mu je začel gornji život drugega človeka, z glavo navzdol. Trup, roke in glava tega parazita so bili normalno razviti, zdelo se je tudi, da ima svoje lastno življenje, čeprav so bile njegove oči zmerom zaprte. Toda dihal je sam in tudi slino so se mu zmerom delale v ustih, čeprav nikoli ni jedel. Coloredo je nosil parazita navadno v zanki, ker je bil zelo težak. Potoval je širom sveta in se razkazoval ljudem. Ker je skromno živel, si je nabral mnogo denarja. Pozneje se je poročil in mu je žena rodila več normalnih otrok.

Manjše hibe

Dr. Drury je popisal nekega moža s štirimi očmi, po dve in dve drugo vrh drugega. Vse štiri so bile temnorjave in so imele zelo široke zrenice. Vsako teh oči je bilo popolnoma normalno in se je lahko samo odpiralo in zapiralo. Tudi niso bile oči odvisne drugo od drugega, eno je lahko gledalo na desno, medtem ko se je drugo obračalo na levo. Mož sam je bil pravcat nestvor, zelo zlobnega značaja in skoraj poživljen.

Odvisna ušesa so opazili na

provinčno mestece. Umira, ker hoče ljudstvo, ki mu pripada, živeti, ker hoče sile svojega življenja najti v sebi samem in ne več v oni pisani mešanici zapadne in jutrovske kulture — ki je Bizanc tako visoko dvignila.

Živilski trg ob carigraskem mestnem obzidju

pomni svetovna zgodovina. Prestolnica prvega krščanskega cesarja je postala sedež kalifata nad islamom, postala je središče azijske svetovne države. Namestu križa je prihajal iz njega prerokov prapor in zmagovito plapolal nad vsemi pokrajinami nekdanjega vzhodnega rimskega cesarstva. Ummet-est-danya — mati sveta — se je poslej imenovalo nekdanje Konstantinovo mesto. Od tega skrivnostnega mesta, od njegove demonске usode je bilo nadaljnega pol tisočletja odvisno izoblikovanje dveh delov sveta. »Kdor ima Bizanc v svojih rokah, je gospodar sveta«, je že pred sto leti vzkliknil Napoleon.

Toda usoda se je ponovila. To pot je zapadni svet korak za korakom prodiral in iztrgal izpod bizantinskega gospostva deželo za deželo, dokler ni v naših dneh zgodovina spet drugače izpregovorila in to mesto čez noč spet potisnila nazaj v tisto vrsto, kjer je stalo pred 1600 leti, preden ga je Konstantin določil za naslednika Rimu.

najrazličnejših delih glave in vratu. Posebno dosti so jih našli na tilniku. Ker so po večini nepopolno razviti, se dajo z operacijo odstraniti.

N. W. Geddard pa sploh ni imel ušes, na njihovem mestu niti koža ni bila vdrtá. Vzlic temu je normalno slišal, ker je bila koža njegovega obraza občutljiva za zvok in je glasove oddajala notranjemu ušesu. Da prikrije svojo hibo, je Geddard nosil precej dolge lase.

V Berlinu je živel ženska, ki je imela tako dolg jezik, da ji je segal do vratu. Bil je tanjši kakor običajno in precej mrzel. Kadar se je smejala, ji je jezik visel kakor predpasnik čez spodnjo vrsto zob.

Leta 1892 je na dunajski kliniki opazoval poznejši profesor Hajek nekega dvanaestletnega dečka, ki je imel dva jezika. Postranski jezik je bil 24 mm dolg in 11 mm širok ter se je začel kakor kakšna

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrh vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija: št. 1117-94, Paris; Luksemburg: št. 5967, Luxemburg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

bula ob korenu pravega jezika. Z operacijo so mu ga izrezali.

Neki 16letni deček je pa imel 16 cm široka usta. Mati je povedala, da se je otrok rodil z eno nogo v ustih; to bo bržčas tudi vzrok za njegova nenavadno široka usta. V Filadelfiji so kazali nekega črnca, ki je imel tako velika usta, da je obe pesti lahko hkratu vteknil vanje.

Nos beba Thomasa Wedderja je bil 49 cm dolg. Zdravnik Riker je pa videl tri tedne starega otroka, ki mu je ob desnem korenu nosu prirasel drugi nos v obliki hruške ter je tudi skozenj lahko dihal. Le z veliko težavo so mu ta nos odrezali.

Dvakrat zaide sonce vsak dan

Prebivalci majhnega mesteca v staffordski grofiji na Angleškem »u- dujejo sleherni dan dvakrat solnčni zahod. Zapadno od mesta Look se dviga prav čudno gorovje, ki je ob znožju prevrtno. Zvečer, ko sonce zatone za gorskimi vrhom, je vse mesto z okolico v globoki senci ogromne gore, tako da morajo prižgati cestne svetiljke. Čez dobre pol ure pa pokuka spet sonce skozi luknjo v gori in razprši svoje zlate žarke čez mesto in vasi. Tem looškim srečnikom zaide sonce dvakrat vsak dan.

Najnovejša škotska

Pri MacPhersonu poteka nabiralec dobrodelnega društva.

»Dovolite: kam dajete svojo ponošeno obleko?«

»Zvečer jo vselej lepo zložim, drugo jutro jo pa spet oblečem,« odgovori MacPherson.

SCHICHTOVA METODA

je udoben in temeljit način pranja, po katerem se ravna že več tisoč žen. To je tako enostavno: zvečer namočiti v raztopini Ženske hvale, zjutraj enkrat izkuhati s Schichtovim terpentinovim milom.

TO JE CELO DELO PRI

SCHICHTOVI METODI

Če se trikotnik razdere

Dunaj, v maju.

Trikotnik, sestojec iz Jožeta, Karla in Marije, se je držal nekaj let in je bil pravcata idila. Karl je bil mož, Jože pa prijatelj Marije. Karl je brez besede nosil svoje rogove; znal je preboleti, da mu je Jože izneveril Marijo. Prebolel je tem laže, ker mu je Jože v zameno dajal na razpolago »Marijo«. Tako je namreč imenoval svoj mali... avto. V tem avtomobilu so delali izlete v treh, hodili na veselice in zmerom je bil prijatelj Jože tisti, ki je na koncu potegnil denarnico iz žepa in plačal za vse tri. Najbrže zaradi tega ni Karl nič protestiral, da mu je Jože izneverjal njegovo Marijo. »Marija« za Marijo — pri kupčiji je vsak prišel na svoj račun...

Toda nič pod solncem ne traja večno. Tudi najlepši trikotnik ne. Nekega dne sta se dala Karl in Marija ločiti in Jože, prijatelj, je hitel z njo na civilni urad. Prvi mož je bil neizrekljivo vesel; zdaj je vendar že spravil Marijo na varno. Kaplja pelina v čaši njegove radosti je bilo samo to, da sta Marija in njen novi mož poslej delala izlete sama in ni sta njega nič več vabila s seboj.

Prišlo je pa še hujše. Jože je namreč počasi, a zato tem zanesljiveje prišel do prepričanja, da je bil prav za prav bedak, ko je tako »noble« vzdrževal prvega moža svoje žene. Sedel je za mizo in začel računati in seštevati, in naposled je kar se da natanko izračunal, koliko je zanj izdal: zneslo je vsega skup štiri sto šilingov. In potem je šel h kadiju in tožil Karla za vračilo tega zneska.

Ondan se je vršila razprava. Karl je prišel na sodišče trdno odločen, da ne prizna ne plača niti groša. Dejal je, da je bil na izlete zmeraj povabljen, ne pa da bi se bil sam vsiljeval, on se nikomur ne vsiljuje. Vendar ne gre, da bi povabljenec moral naknadno sam zase plačevati!

Tako je prišlo med prvimi v drugem Marijinim možem pred sodiščem do ogorčenega nastopa. Marijo je sodnik zaslišal kot pričjo. Kajpada se je brez slehernega pridržka postavila na stran svojega drugega moža. Povedala je celo, da je Jože Karlu večkrat tudi denar posodil.

Naposled so se vendar sporazumeli. Karl bo plačal namestu 400 šilingov 200. Na obroke. Saj se je tudi žene na obroke iznebil...

Copata

Mož, ki ga ima žena pod peto, sobarica, ki jo je njegova boljša polovica pravkar ozmerjala: »Vi in jaz sva v istem položaju.«

Sobarica: »Ne čisto natanko, ker konec meseca grem.«

Ameriška past za tatove

Newyork, v maju.

Neki denverski žurnalista je stanoval v lepi vili, polni vseh mogočih umetnostnih dragocenosti. Nekega dne ga je prešinila originalna misel, kako bi si z najmanjšimi izdatki in nevspešnostmi zagotovil največjo varnost pred vlomi. Natresel je v steklenico vina naglo učinkujočega uspavalnega praška in postavil steklenico na mizo v svoji delovni sobi, kjer je imel spravljeno večino svojih umetnin. Zraven je pa pustil listič s temile besedami:

Ljubi Teodor!

Evo ti vina, ki sem ti o njem govoril; prepričal se boš, kako imenitno je. Bodi tako prijazen in izroči zavoj, ki ga prineseš s seboj, sosedi, pa ga bom jutri pri njej vzel. Lepo pozdravlja tebe in tvojo ženo

tvoj vdani Harry Paskow.

Zločinci znajo ceniti dobro kapljico; s tem je tudi Paskow računal. In res je zadnjič, ko se je pozno vr-

nil domov, zagledal zleknjenega na preprogi v svoji delovni sobi rabiatega moža — smrččega v globokem snu. Poklical je policijo, ki je vlomilca brez težave spravila pod ključ.

Drugo jutro, ko se je vlomilec zdramil, je videl, da bi bilo jalovo tajiti; brez dolgega obotavljanja je priznal, da si je hotel prilastiti častnikarjeve umetnine. Pri tem je opazil steklenico na mizi, prebral spremno pismo in pomirjen zvrnil par požirkov. Kaj se je potem zgodilo, se nič več ne spominja; že nekaj minut nato je moral izgubiti zavest.

Tako si je Paskow z zvijačo rešil dragocenosti, nemara tudi življenje, zakaj pri vlomilcu so našli nabit revolver. V bodoče si bo pa seveda moral izmisliti že kakšen drug trik, saj je ameriški podzemeljski svet med tem izvedel že vse podrobnosti o neuspelem vladu pri njem.

Deklica s plesno boleznijo

Tokio, v maju.

Devetnajst let ji je šele. Kiku Šindo ji je ime. Obsedel jo je plesni vrag, v doslovnem pomenu besede. Tudi če bi hotela, ne more prenehati plesati.

Zadnjič se je naučila znamenitega japonskega plesa »sakure onda«, vselega cvetnega plesa, in od takrat jo je ritem tega plesa tako uklel, da se ne zna drugače gibati kakor v plesnem koraku. Zjutraj skoči veselo plesaje iz postelje in tudi na cesti ne more več normalno hoditi, temveč le v ritmu in taktu.

Dekle je sama nesrečna, pa pravi, da ne more pomagati. Njena roditelja sta ji hotela »muho« energično izbiti iz glave, pa sta morala nekaj dni nato na policijo, ker jima je hči izginila. Kiku Šindo je plesaje za-

pustila domačo hišo, vzela s seboj v majhnem kovčegu, kar je bilo njenega, in se plesaje izgubila v gneči tokijskih ulic.

Potem so jo odkrili v raznih prestolniških kavarnah in igralnicah — neprestano plešočo. Tam je njena »bolezen« zbujała še najmanj pozornosti. Naposled jo je našla policija in jo odvedla nazaj domov.

Nesrečnemu dekletu ni pomoči: le kadar je tako izčrpana, da nič več ne more, se spusti na stol, kakor hitro pa začuti novih sil v sebi, ji začno udje kar sami od sebe ritmično trzati, in kakor bi jo naganjala nevidna sila, se mora vdati in začeti plesati. Oče in mati sta vsa obupana in tekata od zdravnika k zdravniku. Toda vsi zmigujejo z glavami nad tem nenavadnim slučajem in nihče ne ve nič svetovati.

„Nivea“ razdela zakon

Budimpešta, v maju.

Imre in Rozsi sta bila zelo srečen zakonski par. Samo da je bil Imre neznansko ljubosumen. Z Argusovimi očmi je prežal na sleherni kretanje, ki jo je Rozsi storila, in stregel na slednjo njeno besedo. Hotel je ugeniti njene najbolj skrite misli. In kadar je šel z njo na donavsko kopališče, bi jo bil najrajši vteknil v plašč, ki bi jo pokrnil od nog do vratu. Toda Rozsi je imela zelo kratek in tesen trikot. To je Imreja silno grizlo. Neznosno mu je bilo, da sme-

je tudi drugi moške videti Rozsijina gola meča in lehti.

Toda Rozsi je storila še nekaj hujšega: v kopališču je srečala nekega znanca in mu je od razposajenosti namazala prsi s kremo »Nivea«. To je bilo Imreju preveč. Planil je v svojo kabino — in od takrat ga Rozsi ni več videla. Ni več prišel domov. Rozsi ni dolgo pomišljala in ga je kratkomalo požila za alimente.

Peštansko sodišče je obračalo zadevo na vse strani in potem zelo moralno razsodilo: Gospa Rozsi ne dobi

Prebivalstvo Avstrije se je od leta 1923 pomnožilo samo za 225.000 ljudi ali za 3,4%. Dunaj še zmeraj pada, po letošnjem štetju ima 1.875.000 prebivalcev ali 27.400 manj kakor leta 1923.

Potepuh podedoval milijon. Feliksa Lechopierja so že od leta 1904 iskali, da mu sporoče, da je edini dedič očetovega milijonskega imetja. Novi milijonar se je rodil v kaznilnici; matere ni poznal, ker je v zaporih umrla, očeta pa tudi ni nikdar videl. Od svojega 12. leta se je potepal po Francoskem in šele zdaj se je orožništvu v Evreuxu posrečilo odkriti ga, tako rekoč v poslednji minuti, zakaj 1. julija bi dediščina zapadla državi. Srečnemu dediču je danes 58 let.

Napredek. Izračunali so, da je stalo v svetovni vojni ubitje enega vojaka približno 25.000 dolarjev (1 milijon Din). Ameriški gangstri spravijo danes človeka s sveta povprečno že za 100 dolarjev (4000 Din)...

V Barabasu na Madžarskem je neka kmetica rodila petorčke. Dva otroka sta ostala pri življenju.

Treskavi plini so v premogokopih v Monsu (Belgija) povzročili eksplozijo, ki je stala 48 rudarjev življenje.

Dve novi diktaturi. Letonska vlada je proglasila izjemno stanje in ukinila stranke, ker je izvedela, da pripravljajo ekstremisti državni prevrat. Mnogo politikov so aretirali. — Na Bolgarskem je kralj Boris razpustil parlament in odpustil Mušanova, ki je že cel teden zaman sestavljal parlamentarno vladu, ter postavil vladu močne roke. V vladi je več generalov.

Japonsko cesarstvo se bo poslej uradno imenovalo Nipon. Ime »Japonska« je prvi rabil slavní svetovni potnik Marco Polo pred dobrimi 500 leti, ko je namestu »Nipon« razumel »Japon«. Njegovo napako so prevzeli vsi narodi.

Schmeling odigral. Prejšnji teden sta se v Barceloni pomerila bivši svetovni boksaški prvak Nemeš Schmeling in Španec Paolino. Boj se je končal neodločeno. Prireditelj je izkazala skoraj dva milijona Din primanjkljaja. (O Paolinu radi pišejo, da je bil preden je postal boksač, drvar; v resnici je pa bil mesarski pomočnik v San-Sebastianu.)

Da se obdrže cene, kurijo v Braziliji s kavo, v Argentini s turščico, v Čilu so pa začeli požigati ovce. Vsega tega bi se lahko ognili, če bi požgali vse osle na svetu.

Pire je dosegel drugo mesto na turnirju v Ujpestu, in je samo pol točke za prvim, Madžarom Lilienthalom. Naš vele mojster dr. Vidmar je to pot ostal brez nagrade na osmem mestu.

nič. Ker ne gre, da bi omožena ženska komu drugemu mazala vnanjost prsnega koša kakor samo svojemu možu. In basta.

Ona druga

Napisal Roda Roda

Na koncu vasi, v najsiromašnejši hišici, stanujeta oče Antun in mati Julia. On je grobar in mežnar. Ona pomaga majhnim črvikom na svet, molji pri umirajočih in tolaži žalujoče vdove.

Baba Julia ima čudovito lepo otroško perilo, ki ga posoja »svojim« najsiromašnejšim otrokom. Sama ga ni še nikoli rabila, ker je na žalost brez otrok.

Nekega dne se je pa to izpremenilo. Baba Julia je šla v mesto obiskat neko tovarišico in se vrnila s šesttedenskim otročičkom.

Mali Alfonso je bil zavrt v svilene plenice s čipkami in rožnatimi trakovi. To in pa njegovo imenitno krstno ime sta bili edino, kar je pripuščalo kakšne domneve — zakaj čigav je, niti baba Julia sama ni vedela. Takoj, ko je prinesla otroka čez prag njegovega novega domovanja, ga je baba Julia oblekla v sirovo, doma stikano platno in ga položila v pisano poslikano zibelko, kjer je sama nekoč ležala.

Oče Antun stanuje v zadnji hiši v vasi. Preveč samotno bi bilo, če ne bi imel sosedov. Sosednja hiša je skoraj še siromašnejša, ima streho iz trstja, ki jo nosi kakor pijanec klobuk poveznjen na uho. Majcena okenca. Dve štekli je pred davnim časom razbil vihar, zdaj ju nadomešča papir. V tej hišici stanujeta zakonca s štirimi že skoraj odraslimi sinovi in enim zapoznalcem — Milko. Otroka obeh sosedov, Milka in Alfonso, se skupaj igrata. Dan za dnem se valjata po cestnem prahu in gradita hiše iz kamenja, trave in lesa — leto za letom.

Iz drobnega črvika je postal razposajen in umazan vaški paglavec. Slive in orehi niti v najvišjih vrhovih tujih dreves niso varni pred njim. Najrajši pa krade grozdje in koruzo. Milko vleče za lase in jo straši z vsemi mogočimi čarovniškimi pripovedkami. Oče Antun mu časih pomehi hlače s palico. A to se le redko zgodi.

Nekega dne se ustavi pred hišo mestna kočija. Mlada, vitka dama stopi iz nje in potrka na vrata. Pet minut nato je stara že jadrno odsepalala na cesto in zavpila, da se je slišalo po vsej vasi:

»Alfonso, Alfonso!«

Ko se je deček ves rdeč od teka prikazal, ga je stara potegnila s seboj k vodnjaku in mu tako korenito oprala vso umazanijo z obraza kakor še nikoli. Pred vrati v izbo mu je zašepetala na uho:

»Reci dober dan — samo glej, da ne boš tuji gospe hrbta pokazal!« Alfonsove hlače so bile namreč zadaj raztrgane.

Potem je odprla vrata in potisnila dečka noter.

»Evo ga, vaša milost! Lep dečko je postal, močan in zdrav!«

Deček sam ni vedel, kaj in kako. Tuja fina plavalas gospa je ne glede na svojo blestečo obleko pokleknila na tla in jela dečka objemati in poljubljati ter ga klicati svojega sladkega, ljubelega malega sinu. In neprestano si je s tanko in dehtečo rutico brisala oči.

Alfonso bi tako strašno rad vedel, kdo je ta fina gospa.

Tedaj mu pa sama pove:

»Ali ne veš, da sem tvoja mama?« Deček je nemo odkimal.

»O Bog, še tega ne ve, da sem njegova mati!« je tožila gospa, da bi se kamnu usmilila, in ga jela iznova poljubljati.

Potem je naštel babi Juli celo vrsto bankovcev na mizo in odšla — spet z rutico na očeh.

Ko je z eno nogo že stala na stopnici voza, jo je mali potegnil za krilo.

»Ali me ne vzamete s seboj?« je plaho vprašal in se hrepeneče zagledal v kočijo.

»Še ne, ljubi otrok! Drugič pridem pote.«

»Tudi s takšno kočijo?«

»Še z veliko lepšo.«

In nato je vse izginilo: tuja gospa, kočija — vse. Le oblak prahu na cesti je kazal, kam se je odpeljala. Toda tudi prah se je polegel.

In spet je tako, kakor je bilo: mala hišica očeta Antuna in še manjša njej nasproti žalostno gledata druga drugo; kure brskajo po pesku in se kokotaje raztepejo na vse strani, kadar se zaleti mednje sosedov pes. Vse je tako, kakor je bilo.

Na leseni klopici pred Antunovo kočico sedi Alfonso in pretaka bridke solze. Milka se priplazi k njemu.

»Ali so te topli?«

Naposled, ko ji nič ne odgovori:

»Kdo je bila ona gospa, ki je prišla k vam?«

Tedaj jo pogleda in solze mu usahnejo. Ponosno se mu zaiskre oči:

»Moja mati je bila.«

»O, mora pa biti bogata! Kakor grofica.«

»Saj tudi je grofica in bogata tudi. Nekoč bo prišla, mogoče že jutri, in me bo vzela v zlato kočijo s seboj.« In deklica ga pobožno posluša.

Drugi dan je Alfonso čepel na nekem kamnu in čakal.

Pa je ni bilo. Ko je solnce zašlo, se je razočaran splazil domov.

Dan za dnem je poslej čakal zunaj in oprezal proti Sv. Emeranu.

Baba Julia v sedanjem mirnem in pohlevnem dečku skoraj ni več spoznala prejšnjega Alfonsa. Vestno je pasel gosi in krmil kravo, nosil oče-

»Ideal«

Kongresni trg 3

kemično čiščenje,
barvanje in svet-
lotlikanje

tu Antunu njegovo orodje na pokopališče, pomival skleda in lonce — in ves ta čas pričakoval svojo lepo plavalaso mater. V njegovi domišljiji je bila mila in lepa kakor podoba matere božje v cerkvi, in ko jo je tako gledal v duhu, jo je ljubil, kakor more le kateri otrok ljubiti svojo mater.

Ko mu je bilo dvanajst let, ga je oče Antun poslal v Emeran k mizarju v uk. Ob nedeljah popoldne se je vračal domov. In ko je romal iz mesteca, je vselej premišljal: ali je pač njegova mati ta teden prišla? Čim bolj se je bližal vasi, tem gotovejša se mu je zdela, tem bolj je pospešil korak — dokler ni prispel naposled sopeč in ves poten domov. Vselej isto vprašanje in isti odgovor:

»Ali ni bil nihče pri nas?«

»Nihče.«

Tako je bil razočaran, da so mu zavrele vroče solze v oči. Toda obupati ni maral. Gotovo bo prišla, nekoč mora priti njegova lepa mati.

Čas beži. Iz vajenca postane pomočnik, spreten in marljiv. Na skednju za hišico si je napravil majhno delavnico.

Prvo delo mladega mojstra je krsta za njegovega krušnega očeta. Baba Julia sedi pri njem v zadnji izbi in mirno kuba kavo. Še pol leta, potem leže tudi ona v smrt.

Alfonso neumorno dela, še ob nedeljah rezlja in skoblja. Nihče ne ve, kaj ob nedeljah počne. V zadnji izbici je postalo ljubko in prijetno. Tam stoji zalo okrašena postelja, zraven miza, stol in omara — in vse to čaka z njim, da pride njegova mati.

Nekega lepega dne, bilo je v maju, stoji mladi mojster z zavihanimi rokavi v svoji delavnici. Prepeva si in požvižgava in obliči mu veselo drsi po lesu. Solnce se smehlja na ostružke in krelje in na veselega mladega mizarja.

Tedaj stopi na prag čudna ženska. Visoka je in suha, z brezbarvnimi lasmi in sivim izživiljenim obrazom. Na glavi ima zametast klobuk, perje ji mahlja na njem in bleščica se iskri na njeni zakrpani in zanemarjeni obleki. Potujoča igralka.

Neznanka obstane, in njune oči se spogledajo. Potem razširi roke.

»Alfonso, sin moj!«

Ko jo gleda brez razumevanja, se spusti — prav tako kakor takrat — v tožbe:

»O, Bog — svoje lastne matere ne pozna!« Samo da je bolest v njenih besedah zvenela to pot še bolj narajeno ko tedaj.

Alfonso se zašibe kolena; spusti se mora na stol.

Žena potegne njegovo glavo k sebi, pretaka solze in ga poljublja.

»Tvoja mati sem, Alfonso!«

»Ne — ne,« se brani z grozo.

»O, kako dolgo te nisem videla!« In začne pripovedovati žalostno zgodbo o zapeljivcu, ki jo je zapustil.

»Otrok moj, po tebi sem koprnela noč in dan. Potovala sem v solnčni pripek in noge so mi krvavele — morala sem videti svojega otroka, da ga pritisnem na srce in da potem umrem.«

On je ne poslušal. A če bi jo tudi razumel, saj ne bi vedel, da mu je pravkar zaigrala prizor iz svojih paradnih vlog.

Kako je vse življenje koprnela po tem dnevu! Pred njim vstane podoba njegove matere, kakor mu jo je naslikala domišljija, in tako mu je, kakor da bi mu bila umrla. Lepa, dobra mati. Nikoli več je ne bo videl.

Glavo položi na roke in ihtenje mu zadrigne vrat.

»Zakaj jokaš, otrok?« vpraša stara gotovo že desetič.

Naposled izdavi: »Za svojo materjo.«

»Saj ostanem vendar pri tebi, moj najdražji otrok! Saj sem pri tebi!«

»Za ono drugo jokam... za ono drugo...«

HUMOR

Spodobne dame

Neki sodnik, ki ni bil poseben prijatelj ženskega spola, je imel pri neki senzacionalni razpravi skoraj same ženske med občinstvom. Ozlovljen je dejal:

»Na današnji razpravi pride na dan tudi več kočljivih reči. Zato prosim vse spodobne dame, da prostovoljno odidejo.«

Nobena se ne zgane.

»Tako,« zagodrnja sodnik po kratkem premoru in pokliče slugo, »zdaj ko so spodobni ljudje odšli, pa izpraznite dvorano!«

Nepričakovan odgovor

»Že šesti mesec je, kar hodim k vam z neplačanim računom.«

»Prav imate — predlagam, da bi se od danes tikalal.«

Največja skrb

Američan (na potniškem uradu): »Ali mi pa tudi jamčite, da me ne bodo na potovanju po Nemčiji sterilizirali?«

V dobrih starih časih

Pri vodovodu vrh stopnic sta se razgovarjali dve starejši meščanki o čudovitih modernih izumih v gospodinjstvu.

»Ja, ja, tehnika, to je že nekaj,« je kimala gospa Rebulja. »Koliko smo se poprej morale mučiti, kadar smo iztepale preproge! In zraven se je prah kar kadil in z njim še bacili! Danes imamo pa praktične sesalnike, pa ni nikjer bacilov, in še koliko si z njimi prihranimo!«

»Imate že prav,« je prikimala gospa Porentova. »Toda ti moderni izu-

mi imajo tudi svoje hibe: kadar mi jo je poprej Pepček kakšno zaigral, sem ga kratko malo položila na kolena in mu naštel za iztepačem par gorkih, potem je bil koj priden! Vidite, s takimle sesalnikom pa ne morete pri otroški vzgoji kar nič začet!«

Židovski pogovor

»Kako kaj kupčija, gospod Schwob?«

»Bolj ali manj...«

»Bolj ali manj dobro?«

»Ne. Manj dobro, bolj slabo.«

Generalovi zobje

General Pershing je bil v svetovni vojni vrhovni poveljnik ameriške vojske na Francoskem in so ga imeli Američani za svojega narodnega junaka. Nekega dne si je moral dati izdreti dva zoba. Že drugi dan je izvedel, da je zobni zdravnik prodal

izpuljena zoba kot spominek na generala po 100 dolarjev.

Generalu je bila zadeva precej nerodna, zato je naročil svojemu pribočniku, da poizve, kdo je zoba kupil in naj jo odkupi.

Čez dva dni mu je pribočnik prinesel 175 zob...

Odgovor

Kuzmič je dobil opomin: »Že pred štirinajstimi dnevi smo vas opomnili, da poravnate zapadli račun. Čudi nas, da do danes še nismo prejeli denarja.«

»Nikar naj vas ne čudi,« odgovori Kuzmič, »denarja namreč nisem odposlal.«

»Ali mi lahko posodiš sto Din?«

»Prav žal, nimam nič pri sebi.«

»Pa doma?«

»Hvala, vsi živi in zdravi.«

Grof MONTE-CRISTO

Roman

Napisal Aleksander Dumas

99. nadaljevanje

Ogrofova bledica je pri teh besedah prešla skoraj v prstenost. Niti besedice ni mogel izpregovoriti. Potegnil je uro, kakor bi se mu kam mudilo, vzel klobuk, se skoraj nerodno priklonil pred Julijo, stisnil Emanuelu in Maksimilijanu roko in zajecjal:

»Dovolite mi, milostljiva, da se še kdaj oglasim pri vas. Dobro se počutim med vami in hvaležen sem vam za te pol urice; zakaj danes se mi je prvič po tolikih letih pripetilo, da sem se zamotil.«

S temi besedami odide.

»Čuden človek je ta grof Monte-Cristo,« meni Emanuel.

»Da,« prikim Maksimilijan, »vzlic temu mislim, da ima dobro srce, in prepričan sem, da nas ima rad.«

»Meni se je zdelo,« reče zamisljeno Julija, »kakor da nisem danes prvič slišala njegovega glasu.«

XI

Ljubezen Maksimilijana Morrela

V predmestju Saint-Honoré se je tedaj razprostiral za lepo palačo velik vrt, čigar košati kostanji so se vzpenjali iznad visokega obzidja. V kotu tega vrta, kjer je bilo listje tako gosto, da je komaj prodrla skozenj dnevna svetloba, so razodevali kameniti klop in več stolov, da mora biti tod idilično shajališče mladih ljudi.

Proti večeru enega izmed najbolj vročih dni tiste pomladi so ležali na kameniti klopi knjiga, solnčnik, košarica za ročna dela in batistast robec z začeto vezeno. Nedaleč od te klopi je pa stalo ob ograji mlado dekle in gledalo skozi vrzel med listjem.

Skoraj isti mah so se tiho odprla vrtna vrata in prikazal se je visok, krepak mladenič v jopiču iz sirovega platna in z žametasto čepico na glavi. Njegovi črni brki in skrbno počesani lasje se kar niso ujemali s to divjo okolico. Hlastno se je ozrl okoli sebe, če ga nihče ni videl, nato je pa prav tako tiho zaprl vrata za seboj in naglo stopil k mrežasti ograji.

Ko je deklica zagledala njega, ki ga je pričakovala, a ne v tej noši, se je nehoče odmeknila. Toda mladi mož je z bistrim pogledom zaljubljenec že uzrl deklinčino belo krilo in njen modri pas. Pritisnil je usta na ograjo in pridružen dejal:

»Ne bojte se, Valentina, jaz sem.«

Deklica se mu približa.

»Zakaj ste nocoj tako pozni? Ali ne veste, da bo že čas za večerjo in da se le s težavo izmuznem čuječnosti svoje mačehe, ki preži na slednji moj korak; da ubežim zalezovanju svoje sobarice, ki me nikoli ne pusti same, in svojemu bratu, ki ne misli drugega kakor da me trpinči? Opravičite se zaradi svojega poznega prihoda, potem mi pa povejte, kaj naj pomeni ta vaša obleka, ki vas v njej še spoznala nisem.«

»Ljuba Valentina,« odgovori mladi mož, »moja ljubezen do vas je prevelika, da bi mogel o njej govoriti, in vendar vam moram vselej iznova povedati, kako vas obožujem. Za vaše karanje sem vam hvaležen iz srca; zakaj v njem vidim dokaz, da ste me pričakovali in mislili name. Radi bi vedeli, zakaj sem tako pozen in v tej preobleki. Povedal vam bom: izbral sem si poklic.«

»Poklic! Kaj hočete s tem reči, Maksimilijan? Ali sva mar tako srečna, da se smeva šaliti o rečeh, ki so nama svete?«

»O, Bog me varuj, da bi zbijal šale iz tega, kar mi je več ko življenje. Toda naveličal sem se plezanja čez zidove, razen tega sem se zbal, da se ne bi nekoč res zgodilo, kar ste mi zadnjič namignili, da bi me namreč nekega dne vaš oče zalotil in me kot navadnega tatu gnal pred sodišče, mene, spahijskega stotnika — vidite, vse to mi je dalo misliti, in tako sem sklenil postati vrtnar. Seveda sem se zato tudi moral stanu primerno obleči.«

»Jo, kolikšna nepremišljenost!«

»Ravno narobe: mislim, da je najpametnejše, kar sem storil v življenju, saj sva zdaj popolnoma varna.«

»Ne razumem...«

»Nu, stopil sem k lastniku tega vrta; pogodba s prejšnjimi najemniki je bila potekla, in tako sem lahko jaz vzel vrta v najem. Če hočem, Valentina, si postavim tod kočjo, pa bi stanoval le dvajset korakov od vas. O, kako sem srečen! Ali razumete, Valentina, da mi je ta sreča neprepeljiva? In vse to veselje, vso to srečo, vse to blaženstvo, ki bi zanj rad dal deset let svojega življenja, me stane, ugenite koliko!... Pet sto frankov na leto, plačljivo v četrtletnih obrokih. Vidite torej, da je res bodočnost najina in da se nama ni ničesar več bali. Zdaj sem tu doma, na lastnih tleh, lahko prislonim leste k zidu in pogledam čezenj, in nič mi ne brani izjaviti vam, da vas ljubim — razen če vaš ponos ne prenese, da sliši to besedo iz ust navadnega vrtnarja v jopiču in čepici.«

Valentina vzklikne od veselega presenečenja; toda kakor bi bil solnčni žarek sreče, ki je prodril v njeno srce, iznenada zatemnil črn oblak, žalostno doda:

»O, Maksimilijan, zdaj ko bova svobodna, ali ne bova izkušala Boga in zlorabila svoje svobode, da naju zadene poguba?«

»Kako morete to meni reči, gospodična, meni, ki vam vsak dan, odkar vas poznam, dajem dokaz, da sem vse svoje misli in svojo voljo podredil vašim mislim in vaši volji? Kaj vam je vtilo z upanje vame? Moja čast, kajne? Ko ste mi povedali, da vam pravi neki instinkt, da vam grozi velika nevarnost, sem se vsega del v vašo službo, ne da bi pričakoval drugega plačila kakor da vam smem služiti. Ali sem vam

od tistega trenutka dal le z besedico povod, da bi vam bilo žal, ko ste me odlikovali izmed toliko drugih, ki bi bili srečni, da lahko za vas umro? Ubogi otrok, rekli ste mi, da vas je oče zaročil z gospodom Epinayem. Zato sem ostal v senci in čakal, da božja previdnost drugače ukrene. Vi ste mi tedaj rekli, da me ljubite, in bil sem srečen. Hvala vam za to besedico, Valentina, prosim vas le, da mi jo še kdaj ponovite, zakaj ob njej pozabim vse drugo.«

»Ravno to je tisto, Maksimilijan, kar vas dela drznega, ravno to mi sladi in hkratu greni življenje, da se tolikokrat vprašam, kaj je boljše, gorje, ki sem ga nekoč morala prestajati od neprijazne mačehe, ki pozna samo svojega otroka, ali nevarnosti polna sreča, ki jo čutim, kadar vas zagledam.«

»Nevarnost!« vzklikne Maksimilijan. »Kako morete izreči toli trdo in krivično besedo! Dovolili ste mi, da smem časih z vami govoriti, prepovedali ste mi pa, da bi se kdaj pokazal z vami; pokoril sem se vam. Ali sem vas, od kar mi je dano skozi tale vrata z vami govoriti in biti tako blizu vas, ne da bi vas smel videti — ali sem vas kdaj prosil, da se doteknem le roba vašega krila? Ali sem kdaj skušal preplezati ta zid, čeprav bi mi spričlo moje moči in mladosti bilo igrava? Nikoli niste slišali iz mojih ust očitka zaradi svoje neizprososti; slepo sem se držal svoje besede kakor vitezi v davnih dneh. Vsaj to mi priznajte, da vas ne bom imel za krivično.«

»Res je,« pritrdi Valentina in pomoli skozi špranjo svoj nežni prst, ki ga Maksimilijan vroče poljubi, »res je, iskren prijatelj ste mi. Toda naposled ste tako ravnali samo iz preračunljivosti, ljubi Maksimilijan, zakaj dobro ste vedeli, da bi tisti trenutek, ko bi postali poželjivi, vse izgubili. Obljubili ste mi bratovsko prijateljstvo, meni, ki nimam prijatelja na svetu, ki me je oče pozabil in me mačeha mrzi; meni, ki najdem edino uteho v nemem in otrplem starcu, čigar roka ne more stisniti moje, ki se lahko le z očmi pogovarja z menoj. O, Maksimilijan, ponovim vam, hudo nesrečna sem in prav imate, da me ljubite samo zaradi mene in ne zaradi samega sebe.«

»Valentina,« odgovori globoko ganjeno mladi mož, »ne trdim, da ljubim samo vas na svetu, tudi svojo sestro ljubim in svojega svaka, toda ta ljubezen se ne more primerjati s čuvstvom, ki me navdaja do vas. Kadar mislim na vas, vzkipi moja kri, prsi se mi razširijo in srce mi prekipi. Gospod Franc d'Epinaý bo, kakor sem slišal, še leto dni na potovanju; kako se v tem letu lahko vse na dobro obrne! Upajva tedaj, saj je upanje tako lepo in sladko! Toda dovolj, Valentina: kaj ste mi bili vse do danes, vi, ki mi očitajte sebičnost? Lep in mrzel kip veštale! Kaj ste mi obljubili za mojo vdanost, za mojo pokorščino, za moje samozatajevanje? Ničesar. Kaj ste mi dovolili? Zelo malo. Omenjate mi svojega zaročenca in vzdihate ob misli, da bo še nekoč morali biti njegovi. Po-

Naš pravi domači izdelek!

vejte mi, Valentina, ali je to vse, kar občuti vaša duša? Posvetil sem vam vse svoje življenje, zapisal sem vam dušo, vam je posvečen slednji utrip mojega srca — a med tem ko se sam pri sebi zaklinjam, da pojdem v smrt, če bi vas izgubil, ali vas ni groza že ob misli, da bi postali žena drugemu? O, Valentina, da sem jaz na vašem mestu, če bi čutil, da mene kdo tako zelo ljubi, bi bil že stokrat iztegnil roko skozi to omrežje, stisnil ubogemu Maksimilijanu roko in mu dejal: 'Tvoja, Maksimilijan, samo tvoja hočem biti na tem in na onem svetu.'«

Valentina ni odgovorila, toda mladi mož je čutil, kako je zahtela.

»O,« vzklikne v strahu Maksimilijan, »ne srdite se, Valentina, pozabite moje besede, če so vas žalile!«

»Ne,« odgovori deklica, »prav imate; toda ali ne vidite, da sem ubogo, zapuščeno bitje, ki živim tako rekoč med tujci? Moj oče mi ni oče, in moja voljo mi že deset let, dan za dnem, minuto za minuto, drobi železna volja moje mačehe. Nihče ne vidi, koliko trpim, in razen vas tudi še nikomur nisem o tem govorila. Na zunaj je vse lepo, vsi so ljubeznivi z menoj, v resnici me pa vsi sovražijo. Ljudje pravijo: 'Gospod Vilfort je preresen in prestrog, da bi bil svoji hčerki nežen oče, zato je pa v njegovi ženi dobila svojo drugo mater.' Toda ljudje so v zmoti. Moj oče se ne zame in moja mačeha me mrzi s tem večjim gnevom, ker mora skrivati svoje sovraštvo za hinavski nasmeh.«

»Mrzi vas? Kako more kdo vas mrziti, Valentina?«

»O, prijatelj, njeno sovraštvo izvira iz zelo prirodnega čuvstva: mrzi me, ker obožuje svojega sina, mojega brata Edvarda.«

»In?«

»Neprijetno mi je vpletati denar v najin pogovor, toda prepričana sem, da od tod izvira njeno sovraštvo. Ker lastnega premoženja nima, jaz sem pa že po materi bogata in me čaka velika dedščina še po dedu in babici, se mi zdi, da mi je nevoščljiva. O Bog, če bi ji mogla odstopiti pol tega premoženja, samo da bi se potem

čutila kot hči v hiši svojega očeta — pri prici bi to storila!

»Uboga Valentina!«

»Uklenjena sem na rokah in nogah in nimam moči, da bi se rešila teh spon. Vrh tega je moj oče človek, ki se mu nihče ne upa postaviti po robu; mene ima popolnoma v oblasti, in tudi vas bi imel, da, celo kralj bi bil brez moči proti njemu, ker ga ščitita neomadeževana prošlost in skoraj nedotekljiva služba. O, Maksimilijan, kolnem se vam, samo zato se ne spustim v boj, ker bi ugonobila ne samo sebe, temveč tudi vas.«

»Toda, draga Valentina, vzlic temu ne razumem, zakaj tako obupujete, zakaj gledate bodočnost tako črno.«

»Ker jo sodim po preteklosti.«

»Ne pozabite, ljuba, da tudi jaz ne bi bil vašemu očetu kakršensibodi snubec. Pri vojaki me čakajo še lepa kariera in brez denarja tudi nisem; in naposled imajo pri nas mojega pokojnega očeta še danes v časteh kot enega izmed najbolj poštenih trgovcev, kar so jih poznali. Pri nas, pravim, Valentina, ker ste tudi vi napol iz Marseilla.«

»Ne govorite mi o Marseillu, že ta edina beseda me spomni moje dobre matere, tega angela, ki so ga vsi objokovali, kateri so ga poznali. O, Maksimilijan, če bi moja uboga mati še živela, bi se ničesar več ne bala. Povedala bi ji, da vas ljubim, in ona bi naju vzela v varstvo.«

»Ah, Valentina,« odvrne Maksimilijan, »če bi še živela, vas prav gotovo ne bi bil spoznal, zakaj tedaj bi bili srečni, in srečna Valentina se pač ne bi menila za ubogega Maksimilijana.«

»Nikar, prijatelj,« vzkligne Valentina. »Vidite, zdaj mi vi delate krivico... Toda recite mi...«

»Kaj?« vpraša Maksimilijan, videč, da se Valentina obotavlja.

»Ali ni prišlo v Marseillu med vašim in mojim očetom do nekakšnega nesporazumljenja?«

»O tem nič ne vem,« odvrne Maksimilijan. »Razen če imate v mislih njuno politično nasprotstvo: vaš oče je bil strasten pristajaš Bourbonov, moj je bil pa z dušo in telesom vdan cesarju. Zakaj me vprašate?«

»Povedala vam bom,« odvrne deklica, »ker je prav, da veste. Bilo je na dan, ko je bilo v časniku objavljeno vaše odlikovanje. Zbrani smo bili pri mojem dedu, gospodu Noirtierju, in prišel je tudi bankir Danglars, tisti, ki bi bili njegovi konji skoraj ubili mojo mater in brata. Brala sem svojemu dedu novice, oče se je pa pogovarjal z Danglarsom o nameravani poroki njegove hčere z grofom Morcerfom. Ko sem prišla do poročila o vašem odlikovanju — meni je bila stvar že znana, saj ste mi veselo novico vi sami povedali dan prej — me je bilo skoraj strah na glas izgovoriti vaše ime; najrajši bi ga bila preskočila, pa sem se bala, da si ne bi tega krivo razlagali. Zbrala sem torej ves svoj pogum in brala.«

»Ljuba Valentina!«

»Ko je moj oče zaslišal vaše ime, se je obrnil k meni; prepričana sem bila — vidite, kako sem abotna! — da mora to ime vsa-

V 24 URAH

barva, piisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Perc, suši, monga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

**tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA**

kogar zadeti ko strela, in tako se mi je zdelo, da je ne samo moj oče vztrepetal, temveč celo gospod Danglars.

»Morrell!« je rekel moj oče in nabral čelo. »Da ni to eden izmed marsejskih Morrellov, onih zagriženih bonapartistov, ki so nam leta 1815 zadajali toliko preglaavic?«

»Da,« je pritrdil Danglars, »mislim, da je celo sin takratnega ladjarja.«

»Res?« se začudi Maksimilijan. »In kaj je na to odgovoril vaš oče?«

»O, nekaj sirovega, da me je sram ponoviti.«

»Vseeno mi povejte,« se nasmeje Maksimilijan.

»Dejal je z mrkim glasom, da so ti ljudje najboljša hrana za topove in da drugega niso vredni, kakor da bi jih postavili pred puške in postrelili. Veseli me,« se je zasmel, »da se sedanja vlada ravna po tem načelu v Alžiru.«

»Bogme, res nekam sirovo,« pritrdi Maksimilijan, »toda teh besed gospoda Villeforta si nikar ne jemljite preveč k srcu. Moj dobri oče ni v tej točki za vašimi niti za las zaostajal. Kolikokrat je dejal: Le zakaj ne ustanovi cesar, ko je že toliko pameznega napravil, posebnega polka iz samih sodnikov in advokatov in jih ne pošlje v najprednje vrste v boj?« Kakor vidite, so stranke, kar se izrazov tiče in obzirnosti, druga druge vredne. Toda niste mi še povedali, kaj je gospod Danglars pripomnil na ta izliv državnega prokuratorja?«

»Zasmel se je na svoj neprijetni način, nato sta pa oba vsšla in odšla. Mojega deda je to zelo razburilo. Povedali vam moram, Maksimilijan, da samo jaz pogodim, kaj se godi v duši ubogega hromca; mislim, da ga je tisti razgovor močno vzburkal, ker je bil menda svoje čase zagrižen cesarjev privrženec.«

»Da, za Napoleonove dobe je bil navdušen bonapartist,« pritrdi Maksimilijan. »Bil je senator in nemara vam bo znano, Valentina, da je ni bilo zarote za restavracije, ki ne bi bil vanjo vpleten.«

»O, časih mi pridejo govorice o teh rečeh na uho. Čudno: ded bonapartist, oče rojalist. Obrnila sem se torej k njemu. Ded mi pokaže z očmi na časnik.«

»Kaj bi radi, papa?« ga vprašam. »Ali ste zadovoljni?«

»S tem kar je rekel moj oče?«

»Njegove oči odkimajo.«

»S tem kar je rekel gospod Danglars?«

»Speč isti znak.«

»Torej s tem da je postal Morrell častnik legije časti?«

»Ded pritrdi.«

»Ali mi verjamete, Maksimilijan? Vesel je bil, da so vas odlikovali, vas, ki vas niti ne pozna. Morda je res, kar pravijo, da postaja na

stara leta otročji; toda jaz sem ga zaradi tega imela tisti trenutek še rajši.«

»Čudno,« meni Maksimilijan. »Vaš oče, pravite, me sovraži, vaš ded pa ravno narobe... Neverjetno, kam spravita človeka strankarska ljubezen in sovražstvo!«

»Pst!« šepne iznenada Valentina. »Skrijte se, bežite! Nekdo prihaja.«

Maksimilijan jadrno pograbi lopato in si začne dajati opravka v grmičju.

»Gospodična! Gospodična!« se zasliši glas izza drevja. »Gospa Villefortova vas išče po vsej hiši. Obisk imam! Neki odlični gospod je prišel, nekaj princ, grof Monte-Cristo mu je ime!«

»Že grem,« odgovori Valentina.

»Glej, glej!« se zamisli Maksimilijan in se nasloni na lopato. »Od kod neki grof Monte-Cristo pozna gospoda Villeforta?«

XII

Pouk o strupih

Res je bil grof Monte-Cristo. Prišel je, da vrne Villefortov obisk. Lahko si mislimo, kako je njegovo ime spravilo vso hišo pokoncu.

Gospa Villefort je bila sama v salonu, ko so ji najavili grofa. Takoj je dala poklicati svojega sina, da se še enkrat zahvali svojemu rešitelju. Edvard je hitro prišel; ne iz ubogljivosti do matere, tudi ne, da bi se grofu zahvalil, temveč iz gole radovednosti, zakaj ta dva dni niso pri Villefortovih drugega govorili kakor o Monte-Cristu.

Po izmenjavi pozdravov je grof vprašal po gospodu Villefortu.

»Moj mož je na kosilu pri kancelarju,« odvrne mlada žena. »Škoda, pravkar se je odpeljal. — Kje je pa tvoja sestra?« se obrne k Edvardu. »Naj pride, da jo predstavim gospodu grofu.«

»Hčer imate, milostljiva?« se začudi grof. »Gotovo je še otrok?«

»Villefortova hči je iz njegovega prvega zakona,« odvrne mlada žena. »Zalo deklet je visoke postave.«

»Samo preveč melanholična,« pripomni Edvard.

»Paglavec ima precej prav; povedal je samo to, kar sem že sama tolikokrat v skrbeh rekla. Vzlic vsemu našemu prizadevanju, da bi jo razvedrili, je zelo otožnega značaja in tiha.«

Prav takrat vstopi Valentina. Bila je res videti žalostna; kdor bi ji natančneje pogledal v obraz, bi celo odkril sledove solza v njenih očeh.

Valentina je bila vitko, visoko deklet osemnajstih let. Imela je svetle kostanjeve lase, temne sinje oči in skromen, a dostojanstven nastop, ki je odlikoval tudi njeno pokojno mater. Po njenih nežnih belih rokah, lepo oblikovanem vratu in rožnatih licih bi jo človek prvi mah skoraj imel za eno tistih lepih Angležinj, ki jih pesniki tako radi primerjajo z labodi, plavajočimi na mirni jezerski gladini.

Ko je Valentina zagledala tujca, ki je o njem že toliko slišala,

se je priklonila in neprisiljeno pozdravila.

»Gospodična Villefortova, moja pastorka,« jo predstavi mlada žena.

»In gospod grof Monte-Cristo, kralj Kitajske in cesar Indije,« se oglasi mali nepridiprav in se razposajeno zasmije.

To pot je gospa Villefortova prebledela in se že hotela zares razsrditi. Toda grof se samo nasmeje, kakor bi bil imel v dečkovem vedenju posebno dopajenje.

»Oprostite, milostljiva,« povzame nato, gledaje zdaj mlado ženo zdaj Valentino, »zdi se mi, da sem moral vas in gospodično že nekje videti... Ravno sem o tem razmišljal, ko je vstopila gospodična, me je pa pogled nanjo še bolj utrdil v tej domnevi.«

»Ne verjamem,« Valentina ne hodi rada v družbo in zato smo skoraj zmeraj doma,« odvrne mlada žena.

»Ne, milostljiva, ne trdim, da bi bil videl vas, gospodično in tega ljubkega poredneža na kakšni zabavi. Sicer pa pariške družbe prav nič ne poznam; kakor sem vam že imel čast pripomniti, sem v Parizu šele nekaj dni. Ne, bilo je drugod — samo kje? Dovolite mi, da malo pomislim...«

Grof se je zamislil.

»Tako mi je, kakor bi bil ta spomin neločljivo zvezan s sliko lepega solnčnega dne in cerkvenega proščenja... Gospodična je imela cvetlice v rokah, deček je podil prekrasnega pava, vi, milostljiva, ste pa sedeli v senčnici. Pomagajte mi, milostljiva — kaj se res ničesar ne spomnite?«

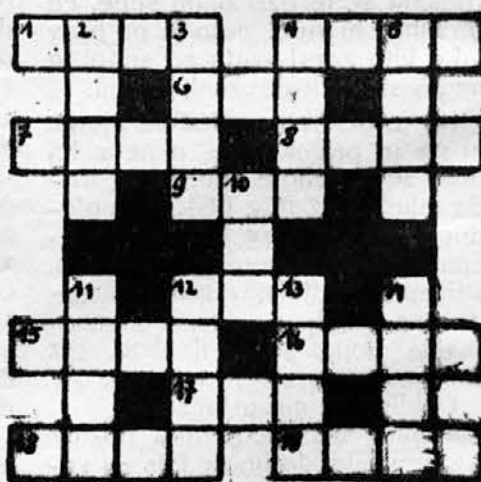
»Ne, ničesar,« odvrne mlada žena.

»Gospod grof nas je morda v Italiji videl,« pripomni plaho Valentina.

»Da, v Italiji je utegnito biti. Ali ste kdaj potovali po Italiji, gospodična?«

»Da, pred dvema letoma. Zdravniki so mi zaradi mojih šibkih prsi svetovali napolijski zrak. Ogledali smo si Bologno, Perugia in Rim.«

Križanka

Pomen besed

Vodoravno: 1) kuhinjska potrebščina, 4) razvedrilo, 6) okras in orožje nekterih živali, 7) plodilo, 8) časovna doba, 9) mesto v Belgiji, 12) vrsta pesmi, 15) sveta žival starih Egipčanov, 16) ženska diktatorica, 17) ima vsakdo, 18) žolska oprava, 19) mesto na Aljaski.

Navpično: 2) število, 3) bog vojne, 4) šivanka, 5) pokrivalo za glavo, 10) tla, 11) pod, 12) glavno ločilo vseh živih bitij, 13) Tako bodi, 14) prvi človek,

Jaz in Japonska

Pripoveduje Annabella

Ljubka francoska umetnica si je morala za svojo najnovejšo vlogo nadeti povsem drugo lice. Sama nam pripoveduje o vzrokih in posledicah te spremembe.

Udobno smo sedeli v kantini filmskega ateljeja, ko je nenadoma planil med nas Nikolaj Farkas, ki so ga hip prej klicali k telefonu, in nas zapovrstjo navdušeno poljubil. Lica so mu žarela, ko je zaklical: »Ljudje božji, zmaga je moja!« Nič nismo bili začuden zaradi tega nenavadnega vzklaka, kajti vsi smo vedeli, o čem sanja in na kaj misli ta naš prijatelj že tedne in mesece, da še pošteno zaspati ne more. Ta zmaga je bil njegov prvi film, ki ga bo smel režirati, kajti dotlej je svoje umetniško dovršene mojstrovine zmerom le lovil v kamero; bil je med najboljšimi operaterji. Njemu ni bilo do tega, da bi pričel kakor vsi njegovi tovariši, ki zbero vrag si ga vedi kje denarčke in »zmečkajo« svojega praveca, kratke filmčke, ki bi naj oznanjeval njihove režijske sposobnosti vsemu svetu. Mi, ki smo v tej stroki doma, vemo, da je takšna pot trnjeva, in da niti na koncu poti ni tiste zarje, ki bi vstvaritelju ožarila teme. Taki filmi zvečine umirajo žalostno in neslavno v podeželskih kinematografih, kjer živ krst ne prebere niti imena režiserja.

Farkas pa, velik v svojih zamislih, si je dejal: »Če se mi posreči, pričnem prav »na debelo«, sicer grem rajši nazaj vrtet svojo kamero!«

Torej naš Farkas je prejel pravkar po telefonu sporočilo, da je zanj vse urejeno. Kdo bi mu zameril razposajeno navdušenje!

Précej drugi dan se je lotil dela. Njegovo zlato tele, ki je ponudilo Farkasu za uresničenje njegovih sanj težke milijone, je imelo zaradi popolnoma zaupanja v Farkasa samo to zahtevo: »Moj najljubši roman »La Bataille« od Clauđa Farrèra mi sfilmajte!« Vsega drugega mu ni bilo nič mar. Farkas je bil zatrdno preverjen, da bo to nit udel v šivan-kino uho, zavoljo tega si je že prej izbral igralko za glavno vlogo Markizo Yorisake, tiste tajinstvene žene, ki je napol še udana azijski zanesljivosti žene, napol pa že hlipa po svobodi evropske dame, — ki je tako nežna ko lotosov cvet, a se ji njen mož zaradi fanatičnega domoljublja prostovoljno odreče. Ta igralka, ki jo je poskusno filmal, šminkal in preoblačil režiser Farkas, sem bila — jaz.

Zame je bila ta vloga kakor nalašč. Izpolnila se mi je davna želja Japonska, dalnja in tajinstvena dežela, ki mi je ostala zmerom nepojmljiva, dežela praznikov cvetočih češenj in — brutalnega harakirija, me je omamljala in vabila. V Parizu so vsi videli, da se kaj rada družim s takimi zagonetnimi in zmerom se smehljajočimi ljudmi; z Japonci in Japonkami. Toda nikoli doslej mi Japonska, skrita za svojo neprodarno krinko, ni bila razumljiva, nikoli mi ni bila tako blizu, kakor v teh mesecih, ko me je Farrèrova markiza Yorisaka prisilila, da sem se morala povsem potopiti v japonsko mišljenje in hotenje.

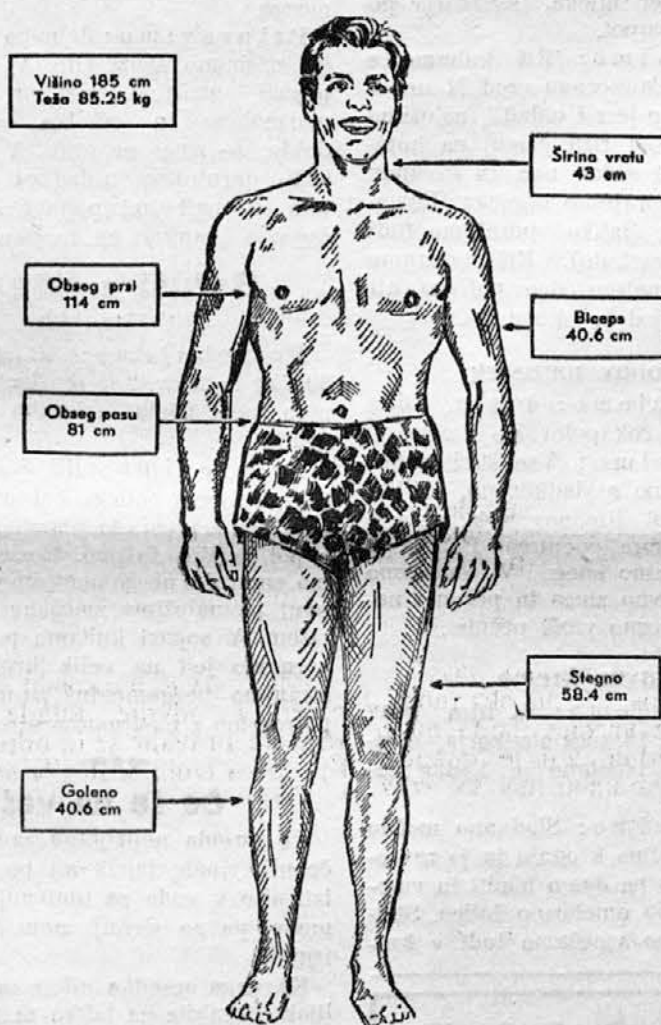
Delo za film »Boj« me je nagradilo še z večjim užitkom: prav na Japonsko sem šla za več tednov. Filmači smo z dovoljenjem in pomočjo japonskih oblasti v pristanišču Bagasaki, v Yokohami, v odlični japonski hiši, na pravem pristnem japonskem vrtu.

Vsebinska tega filma je na kratko taka: Japonska mornarica je poražena. Vlada prikriva ljudstvu poraz, a narod slavi vračajoče se mornarje kot junake. Na ladji admirala mar-

Ko sem se nekoč po filmanju v naravi vračala kar v svoji filmski maski proti domu, so me spotoma vsi imeli za Japonko. To je bila zame najlepša pohvala za moje delo. Ne popisno me je ta dogodek razveselil.

Da se pa nisem samo na zunaj »pojapončila«, sem kasneje z vso gotovostjo ugotovila. Komaj je bila krstna predstava »Boja« v Parizu pri kraju in so kmalu na to vrteli film na Japonskem, so me kar ob-

Olimpijski plavalec Buster Crabbe, glavni igralec v Paramountovem filmu »Pustolovščine na dveh kontinentih«

Postava in mere modernega sportnika dokazujejo, da zna današnja sportna generacija roditi dostojne naslednike klasičnega grškega idealnega tipa

kija Yorisake je nevtralni angleški kapitan Herbert Fergan za opazovalca. Yorisake dobro ve, da poroča kapitan svoji vladi o bojih in o vseh napakah, ki so jih Japonci med bojevanjem zakrivali. Vsi admiralski poskusi, da bi Fergana pregovoril, naj mu izda napake, ki jih japonska mornarica dela, so se izjalovili.

Fergan spozna Japončev ženo. Kaj kmalu se vname med njima strastna ljubezen. Nekega večera, ko je admiral mislil, da sta Anglež in njegova žena na plesu na angleški jahti, se je splazil v Angleževu stanovanje, da bi prebrskal po njegovih tajnih poročilih. Toda nenadoma vstopita admiralova žena in Fergan. Z nečloveškim zatajevanjem je Japonec udušil svojo bol in ni niti drugi dan pokazal, da ve za razmerje med Angležem in svojo ženo.

Ko v prihodnjem boju Japonci zmagajo in je Yorisake ranjen, preda poveljstvo Ferganu. Toda Fergan pade, Yorisake pa izvrši harakiri.

sipavali od vseh strani z ženitbenimi ponudbami. Nekatere ponudbe so bile prav z Japonskega, druge pa od Japoncev, ki živijo v Parizu. Moja vloga v Farrèrovem filmu »Boj« je morala očitno vse te »ženine« prepričati, da mi je Usoda določila častno mesto v kakšnemkoli japonskem dvorcu.

Toda čeprav sem z navdušenjem in z dušo igrala Japonko in čeprav je Japonska še zmerom dežela mojega hrepenenja, vendar hoče živeti tudi odslej v Parizu kot Annabella.

Kiepuca na Angleškem

»Gaumont British« prične v Elstreeju na Angleškem prihodnje dni filmati v angleščini film »Pesem zate«, v katerem bo pel Jan Kiepuca. Režiral bo Maurice Elvey.

V istih ateljejih poje zdaj Richard Tauber za B. I. P. v nekem Schubertovem filmu.

Namesto 5 sedaj 7

Pyramidon TABLET

za leti denari To preizkušeno sredstvo proti bolečinam in menstrualnim tegobam je sedaj za 30% cenejši. Dobiva se v vseh lekarnah v 10 tabletah po 0.3 gr. Pravi Pyramidon je samo z Bayer-jevim križem

Filmske novice

Čujemo, da bo naslednji film z Greto Garbo imel naslov: »Blesteča ura.« Film bo baje točno posnet po odrskem komadu Maxa Gordona »Shining hour«, ki ga z velikim uspehom uprizarjajo v newyorških gledališčih.

Režiser Hans Steinhoff je pričel snemati film »Otok«. Brigitta Helm in Willy Fritsch bosta igrala glavni vlogi.

Režiser Franz Seitz je v monakovskih ateljejih »Geiselsberg« skočil film »Pri plavalci Katie«. Glavne vloge igrajo Liane Haid, Rolf pl. Goth, Joe Stöckl, Fred Hennings, Margarete Kupfer, Gustl Stark, N. Gstettenbauer, Philipp Weichand in Thea Eichlicher. Rokopise sta napisala J. Dalman in J. Stöckel. Godba je od Leva Leuxa. V Würzburgu in okolici bodo filmati še potrebne naravne posnetke.

Foxova produkcija namerava izdelati zgodovinski film »Maksimilian in Charlotta«. Vsebinsko se bo film naslanjal na tragično zgodbo avstrijskega nadvojvode Maksimilijana. Glavni vlogi bosta poverjeni Warnerju Baxteru in Clairi Trevor, do čim bo vodil režijo John Blystone.

Filmske številke iz Amerike

Vse premoženje investirano v ameriških filmskih industrijah, cenijo na 1.7 milijarde dolarjev, sami študiji in ateljeji so pa vredni okoli 90 milijonov dolarjev.

Povprečno posečanje kinematografov v Ameriki je še zmerom enako kakor leta 1932. Leta 1933 je šlo povprečno 60 milijonov ljudi na teden v vse ameriške kinematografe.

Lansko leto so v Ameriki »vrteli« 644 različnih filmov, med njimi le 137 iz tujine.

Ameriške obiskovalce kinematografov delimo v odstotkih tako: 11% je otrok pod 15 leti, odraslih do 44. leta starosti je 73%, ostalih 16% je pa starejših.

Največ gledalcev je imel film »Nisem angel« (Mae West), ki ga je v prvem tednu videlo v »Paramountu« nič več in nič manj ko 180.000 gledalcev.

Ameriške produkcije izdelajo 70% vseh na svetu predvajanih filmov.

Povprečen film stane do končne izvršitve okroglo 100.000 dolarjev, dočim je veljal prej 150.000 dolarjev.

Meščanska kuhinja

Sočivnate omelete

Cvetačne omelete

Potrebujemo: 50 dkg cvetače, 10 dkg sirovega masla ali masti, 2 do 4 jajca, sol in poper.

Pripravimo: Samo cvetove (listje in kocene porabimo za juho) prav na drobno zrežemo in jih du-

Špinačne omelete

Potrebujemo: ¼ kg špinata, 5 dkg masti, 3 do 4 jajca, sol in poper.

Pripravimo: Špinato operamo s slano vodo, jo odcedimo in dobro izžmimo. Debelo narezano špinato dušimo v masti tako dolgo, dokler se sok ne povre. Špinato je treba večkrat obrniti, sicer se sprime s kozico. Stepena jajca vlijemo na dušeno špinato, površ pa solimo in popramo, morebiti kanemo še malo česnovoga soka v jed.

Prav na tak način lahko napravimo omelete tudi iz korenja, zelja, pora, kolerabe itd.

Adria prasek je boljši

Šimo v ponjici z mastjo, soljo, poprom in malo vode deset minut. Jajca stepemo in jih rahlo osoljena zlijemo na dušeno cvetačo. Omelete spečemo debelo ali tenko, kakor nam je pač bolj všeč. Če se nam zahoče debele, zlijemo zmes v manjšo kozico, sicer pa uporabljamo omeletno pekačo. Jed je mnogo okusnejša, če jo površ potresemo z nastrganim bohinskim sirom, ko je že pečena.

Bobove omelete

Bobove omelete pripravimo prav tako kakor cvetačne. Potrebujemo pol kile boba in 3 do 4 jajca. Tudi te potresemo z nastrganim bohinskim sirom.

Čebulne omelete

Potrebujemo: 40 dkg čebule, 10 dkg prekajene slanine, 3 do 4 jajca, sol in poper.

Pripravimo: Čebulo zrežemo in jo namakamo najmanj pol ure v vodi. Nato jo odcedimo in osušimo.

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici

A. Presker

Sv. Petra cesta 14

Debelo narezano slanino popražimo v kozici in ji pridenemo narezano čebulo. Kozico pokrijemo in slanino s čebulo vred dušimo ¼ ure. Ko se sok povre, polijemo oboje s stepenimi jajci ter solimo in popramo po okusu. Počakamo še par hipov, da se jajca spečejo, na to pa jed serviramo.

ZA VSAKO DAMO

kvalitetna polepšavajoča sredstva

PORENAL KREMA

suha za podnevi in mastna za ponoć, stalno polepšavata in pomilata

PORENAL MILO

blago dišeće milo za nego obraza in rok

PORENAL PUDER

fin, popolnoma neškodljiv, diskretno parfimiran, 12 barv

POREMILK

biološko mleko za čiščenje obraza in odstranjevanje velikih znajlo

KAMPFORMILK

kafrov eliksir, ki takoj odstrani mrazolico in ogrce

PASTA MAJALIS

dovršeno umije in neguje občutljivo kožo, ki ne prenese mila

MILCH KREMA

odstrani hitro in stalno solčeno pege in madeže z obraza

JE FAIS BLANC

krema iz limonovega soka, ki neguje in polepša roke

LANOLIN KREMA

za masažo in pomilavanje telesa, ker naredi kožo elastično

ORO BARVA ZA LASE

v vseh nijansah, dovršeno in trajno barva las

VODA IZ KOPRIV

staro in preizkušeno domaće sredstvo proti izpadanju las in vrhla

FLORIA ROUGE

najfinije francosko rdečilo za obraz v 12 krasnih nijansah

ROUGE ZA USTNICE

Bonbon Rose v 4 barvah

ROUGE DE LA VIE

Rouge De la Vie v 4 barvah

EAU DE LAHORE

Eliksir za masažo in krepljenje ženskih prsi

DOBI SE POVSOD

Glavno skladišče:

NOBILIOR parfumerija, ZAGREB.

Illica 34 — Jelačićev trg 15

mo. Vso zmes preložimo v lik za peko in postavimo na hladno, najbolje na led. Ko se je lepo strdila, jo v liku zrahljamo, lik pa za hip podržimo v vročo vodo. Na to poveznemo čez lik primeren krožnik in vse skupaj naglo obrnemo, da se krema enakomerno odluči od lika.

Čokoladna krema

Potrebujemo: 14 dkg sladkorja v kockah, 1 deciliter vode, 12 dkg čokolade, 1 dkg žolice in ¼ litra stolčene smetane.

Pripravimo: Sladkor skuhamo v gostu z vodo. Medtem segrejemo čokolado in jo počasi vmešavamo v stopljen sladkor. Kremo temeljito mešamo, dokler se ne ohladi, takrat pa pridenemo raztopljeno žolico in stolčeno smetano.

Vse drugo napravimo po načinu kavne kreme.

Babje žaganje

Potrebujemo: 6 jabolk, 14 dkg sladkorja, 1 beljak, 1 žlico mezge.

Pripravimo: Jabolka spečemo in iztisnemo skozi sito. V primerni posodi mešamo sladkor, beljak, marmelado in jabolka celo uro, dokler se zmes ne strdi. V lepi posodi garniramo »sladko« z biskvitom in majhnimi poljubčki. Babje žaganje hranimo na mrzlem.

Beluši z rižem

(Glej štev. 201)

Potrebujemo: 20 dkg riža, 30 dkg belušev, 2 korenčka, 1 šampinjon, pest fižola, nekoliko masti in soli.

Pripravimo: Riž dušimo poltrdo; očistene beluše, korenček in gobico fino zrežemo in jih v malo masti v pol mehko dušimo. Kozico obložimo znotraj s pergamentnim papirjem, nanj pa naložimo zmešano sočivje z rižem. V sopari kuhamo pol ure in zvrnemo jed na velik krožnik, odstranimo pergamentni papir in jed potresemo z nastrganim sirom.

če še ne veš

Če posoda neprijetno zaudarja po čebuli, ribah, jajcih ali po čemkoli, iztisnite v vodo za umivanje pol limone, pa se slednji neprijetni duh izgubi.

Kavnege sesedka nikar ne zlijte v lijak. Porabite ga lahko za umivanje

steklenic z ozkimi vratovi. Z njim lahko očistite vsak lonec in vsako kozico, če sta črna od saj ali sicer umazana. Če ni več preveč moker, posujte z njim zaprašene preproge in ga čez nekaj časa izlepote ali ometite.

Pribor iz srebra, alpake ali pokroman očistite vseh madežev s sveže prerezanim krompirjem. Tudi madeže od kislin in jaje odstranite s kaškrede in nastrganega krompirja.

Nega in kozmetika

Cold-krema za nego lica in kože. V 72 g vode stopiš 10 g boraksa in 1 g benzoe-kislega natrona. V drugi posodi stopiš 54 g pristnega belega voska (od čebel), 30 g kitove tolsče, 43 g najfinjšega stearina in 173 g belega čistega vazelinovega olja. Tej raztopini (ki med topljenjem ne sme postati vroča) prilivamo pomalem vodno raztopino in že med prilivanjem zmes dobro in stalno mešamo. Tik preden se mešanica strdi, dodamo še 1½ g rožnega olja, da dobi krema prijeten vonj.

Timolova ustna voda. V 100 g alkohola stopiš 1 g timola, 1 g olja iz poprove mete in 5 g mirove tinkture. Za izpiranje zadostuje nekaj kapljic raztopine na kozarec vode.

Mazilo za ustnice, preprosto. V posodi stopimo 10 g čistega, belega vazelina in 10 g parafina. To raztopino pobarvamo z eno ali dvema kapljicama alkanove tinkture in parfimiramo z 2 do 3 kapljicama rožnega olja. S tem mazilom rahlo vtiraš spokane ali vele ustnice.

Neprijetne kocinice odpravimo tako: 50 g pšenične moke, 50 g cinkovega oksida in 100 g svežega žveplenega kalcija skrbno zmešamo in zdrobimo v fin prah. Pred uporabo prilijemo temu prahu nekoliko vode in ga zmešamo v kašo. S to kašo namažemo kosmata mesta na koži in počakamo 5 do 10 minut. Pazite na občutljivo kožo; rajši večkrat, a kratko! Mazilo speremo s kože s toplo vodo.

Umetna brezova voda za nego masnih las. V 60 g alkohola stopimo 10 kapljic olja iz brezovih popkov, 2 kapljici limonovega olja in 2 kapljici umetnega rožnega olja. Tej mešanici prilijemo še 40 g destilirane (prekuhanne) vode in to tekočino vtiramo v lasišče.

Da ne pozabim:

Še danes moram poslati naročnino za Družinski Tednik!

VELECENJENE GOSPE!

Pri nakupu blaga za obleke in manufakture sploh se dá prihraniti. Ali poznate naše reklamne cone za pomladno sezono? Evo samo nekaj primerov:

Perlini Creppe, poludelen itd.	Din 9- do 12-
Damsko volneno blago za obleke	28- 35- 42-
Damsko volneno blago za plašče	56- 75- 98-
Blago za dolge obleke	30- 42- 54-
Kamgarni za moške obleke	96- 132- 160-
Šifoni, prvovrstni, 80 cm	11- 13- 14-50
Za rjuhe: Molinos, 150 cm	17-
Domestik, 150 cm	20- 26-
Za kapne: Šifon Cretou, 180 cm	28- 32- 36-
Ogromna izbira svil vseh vrst že od Din 12- naprej	

Nudimo priznano prvovrstno blago

Kdor pozna kakovost in ceno našega

blaga, kupuje samo pri nas

Specialna trgovina

NOVAK-LJUBLJANA

Kongresni trg 15 (pri nunski cerkvi)